יהושע בן-אריה

נולד (1928) בתל אביב, נצר למייסדי המושבה פתח-תקווה, ועבר לירושלים בה השלים לימודים תיכוניים והוסמך להוראה. היה מדריך בתנועת הנוער "בני עקיבא" ושירת בהגנה. לאחר שירותו בצה"ל למד באוניברסיטה העברית בירושלים לתואר בוגר (1954) בחוגים לגאוגרפיה ולהיסטוריה של עם ישראל, לתואר מוסמך (1958) בגאוגרפיה ובגאוגרפיה היסטורית, וכן קיבל באוניברסיטה זו תואר דוקטור (1964). לימד באוניברסיטה העברית מ-1958. ב-1972 מונה לפרופסור ולראש המכון להיסטוריה, גאוגרפיה ולימודים אזוריים, בפקולטה למדעי הרוח. ב-1979 היה לפרופסור מן המניין.

בראשית דרכו האקדמית עסק במחקר רגיונלי של חבל לכיש, אזור בית גוברין ועמק הירדן התיכון. בהמשך, יצר פרופ׳ בן-אריה אסכולה בגאוגרפיה הישראלית, היא הגאוגרפיה ההיסטורית של ארץ-ישראל, וזאת על-ידי פיתוח גישה המבקשת

לשחזר את פני הארץ בתקופות עבר, תוך שימת דגש על הפן היישובי-תרבותי. בשנות ה-10, התפרסמו ספריו-מחקריו: ארץ-ישראל במאה הי״ט, גילוייה מחדש, על ירושלים במאה ה-19, עיד בראי תקופה, העיד העתיקה, וידושלים החדשה בראשיתה, ובשנות ה-90 – ציידיה וציוריה של ארץ-ישראל במאה התשע-עשרה. כן ערך ספרים ופירסם יותר ממאה מאמרים בתחומי התמחותו.

בצד פעילותו המחקרית כיהן במשרות בכירות באוניברסיטה העברית: היה ראש החוג לגאוגרפיה (1971-1971); דקאן הפקולטה למדעי הרוח (1981-1987); ורקטור האוניברסיטה (1997-1993). עוד פעל בגופים ציבוריים וממלכתיים: היה ראש הוועדה למקצוע הגאוגרפיה במשרד החינוך, ראש המרכז לחקר ארץ-ישראל ויישובה של "יד בן-צבי" והאוניברסיטה העברית, חבר בוועד המנהל של החברה לחקירת ארץ-ישראל ועתיקותיה ויו"ר הוועדה לשימור אתרי התיישבות במשרד החינוך.

פרופ' בן-אריה העמיד תלמידים רבים המלמדים באוניברסיטות, ובהן אוניברסיטת חיפה. היה בין מייסדי החוג לגאוגרפיה באוניברסיטת חיפה ועמד בראשו. פרופ' בן-אריה סייע רבות להקמתו של החוג ללימודי ארץ-ישראל באוניברסיטה, ולפיתוחם של שני חוגים אלו.

על תרומותיו המדעיות הוענקו לו פרס בן-צבי (1971), פרס ביאליק (1977) ופרס ישראל (1999).

אוניברסיטת חיפה

סנאט אוניברסיטת חיפה בתוקף סמכויותיו המוענקות לו על-ידי חוקת האוניברסיטה ובהתאם להמלצות הנשיא והוועד הפועל

מעניקה בואת

ליהושע בן-אריה

את התואר

דוקטור לפילוסופיה

לשם כבוד

על תרומתו המדעית ביצירת אסכולה בחקר הגאוגרפיה ההיסטורית של ארץ-ישראל ופיתוחו של התחום במסגרות רחבות באקדמיה ומחוץ לה, ועל סיועו לפיתוחה של אוניברסיטת חיפה.

ניתן בחיפה, ישראל י"ב בסיון תשס"א, 3 ביוני 2001

אר הכלן "אן - צגיף פרופי אהרון בן-זאב

פרופי יהודה חיות נשמא

רקטור

Yehoshua Ben-Arieh

Born (1928) in Tel Aviv into a family that was one of the founders of Petah Tikva, he moved to Jerusalem while a youngster and there completed his high school education and earned a teaching certificate. He was a counselor in the Bnei Akiva youth movement and served in the Haganah. Following his IDF service, he began his studies at the Hebrew University, where he gained all three of his degrees: B.A. (1954) in Geography and Jewish History, M.A. (1958) in Geography and History, and Ph.D. in Geography. He began teaching at the Hebrew University in 1958. In 1972, he was appointed head of the Institute of History, Geography, and Regional Studies in the Faculty of Humanities. He became a full professor in 1979.

At the start of his academic career, he researched the Lakhish region, the area of Beit Guvrin, and the middle Jordan Valley. In due course, he founded a school of Israeli geography known as the historical geography of Eretz Israel that was distinguished by an approach that sought to recreate the face of the land in past periods through laying stress on the cultural-settlement aspect. The 1970s saw publications of three of his major works: *The Rediscovery of the Holy Land in the Nineteenth Century* (Hebrew and English versions), *A City in the Mirror of a Period, Jerusalem in the* 19th Century, Part One – *The Old City* (498 pages); Part Two – *The New City* (704 pages). An English edition of the last volume came out in the 1980s, and in the 1990s his *Painting Palestine in the Nineteenth Century* was published in Hebrew and English versions. In addition to these books, he has published hundreds of articles in his field of expertise.

Alongside his scholarly activity, Professor Ben-Arieh has served in senior administrative positions at the Hebrew University: Chairman of the Department of Geography (1975-1981), Dean of the Faculty of Humanities (1981-1987), and Rector of the University (1993-1997). He has also been active in public and state bodies: chairman of the Ministry of Education's Geographical Committee, director of the Center for the Study of the History of Eretz Israel and Its Settlement of the Hebrew University and Yad Ben-Zvi, member of the Executive Committee of the Israel Exploration Society, and chairman of the Ministry of Education's Division for Preservation of Settlement Sites.

Professor Ben-Arieh has been mentor to many students who today lecture at various universities, including the University of Haifa. He was among the founders of this University's Department of Geography and served as its chairman. He was also of great assistance in setting up and in developing the Department of Land of Israel Studies at the University of Haifa.

His scholarly and educational contributions have been rewarded in the past: he received the Ben-Zvi Prize in 1971, the Bialik Prize in 1977, and the Israel Prize in 1999.

UNIVERSITY OF HAIFA

The Senate of the University of Haifa, by virtue of the authority vested in it by the constitution of the University and in accordance with the recommendations of the President and Executive Committee

hereby confers upon

Yehoshua Ben-Arieh

the degree of

Doctor of Philosophy

Honoris Causa

for his scholarly contribution to the creation of the school of historical geographical research of the Land of Israel and his development of this discipline both within academia and outside it; and in token of his valued assistance in the development of the University of Haifa.

Conferred in Haifa, Israel 12 Sivan 5761/June 3, 2001

Prof. Yehuda Hayuth

President

Ann Bu Zeev Prof. Aaron Ben-Ze'ev

Rector